

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВОДНОГО ГОСПОДАРСТВА ТА
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ**

Навчально-науковий інститут економіки та менеджменту

06-01-148S

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

SYLLABUS

Обґрунтування і експертиза бізнес проєктів		Substantiation and examination of business projects	
Шифр за ОП	ППс 51	Code in Degree Programme	
Освітній рівень: магістерський (другий)		Level of Education: master's (second)	
Галузь знань Управління та адміністрування	07	Field of Knowledge Management and administration	
Спеціальність Підприємництво та торгівля	076	Field of Study Business and trade	
Освітня програма: Економіка підприємства		Degree Programme: Enterprise economics	

Силабус навчальної дисципліни «Обґрунтування і експертиза бізнес проєктів» для здобувачів вищої освіти ступеня «магістр», які навчаються за освітньо-професійною програмою «Економіка підприємства», спеціальності 076 «Підприємництво та торгівля». Рівне. НУВГП. 2023. 9 с.

ОП на сайті університету: <https://ep3.nuwm.edu.ua/26518/>

Розробники силабусу: *Ковшун Наталія Едуардівна, д.е.н., професор, професор кафедри економіки підприємства і міжнародного бізнесу; Солодкий Владислав Олександрович, к.е.н., доцент, доцент кафедри економіки підприємства і міжнародного бізнесу*

Силабус схвалений на засіданні кафедри економіки підприємства і міжнародного бізнесу
Протокол № 4 від "3" листопада 2023 року

Завідувач кафедри: *Ніна Борисівна Кушнір к.е.н., професор.*

Керівник (гарант) ОП: *Кузнєцова Тетяна Володимирівна. к. е. н., професор, професор кафедри економіки підприємства і міжнародного бізнесу*

Схвалено науково-методичною радою з якості ННІ економіки та менеджменту
Протокол № 5 від "14" листопада 2023 року

Голова науково-методичної ради з якості ННІ: *Ковшун Наталія Едуардівна, д.е.н., професор*

© НУВГП, 2023

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ	
Ступінь вищої освіти	<i>магістр</i>
Освітня програма	<i>Економіка підприємства</i>
Спеціальність	<i>076 "Підприємництво та торгівля"</i>

Рік навчання, семестр	2 рік навчання, 3 семестр
Кількість кредитів	3 кредити ЄКТС
Лекції:	16 денна /2 заочна
Практичні заняття:	14 денна /4 заочна
Самостійна робота:	60 денна /84 заочна
Курсова робота:	Ні
Форма навчання	денна/заочна
Форма підсумкового контролю	залік
Мова викладання	Українська

ІНФОРМАЦІЯ ПРО РОЗРОБНИКІВ

	Ковшун Наталія Едуардівна, доктор економічних наук, професор, професор кафедри економіки підприємства і міжнародного бізнесу Національного університету водного господарства та природокористування
Вікіситет	http://surl.li/kgixz
ORCID	0000-0003-0573-2932
Як комунікувати	n.e.kovshun@nuwm.edu.ua Актуальні оголошення на сторінці дисципліни в системі MOODLE
	Солодкий Владислав Олександрович, к.е.н., доцент, доцент кафедри економіки підприємства і міжнародного бізнесу
Вікіситет	http://wiki.nuwm.edu.ua/index.php
ORCID	0000-0001-7265-4706
Як комунікувати	v.o.solodkyi@nuwm.edu.ua Актуальні оголошення на сторінці дисципліни в системі MOODLE

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

Мета та завдання

Даний курс орієнтований на формування у студентів сучасного наукового світогляду і системи спеціальних знань щодо процедур розробки, обґрунтування та експертизи бізнес проектів.

Метою вивчення дисципліни є формування практичних навичок складання, здійснення експертизи і презентації бізнес-плану.

**Передумови вивчення
(місце освітнього компоненту в структурно-логічній схемі)**

«Конкурентоспроможність підприємства», «Економічна діагностика», «Економічне управління підприємством», «Інтелектуальний бізнес», «Інноваційний розвиток підприємства», «Моделі і методи прийняття рішень в економіці підприємства», «Управління антикризовою діяльністю підприємства», «Управлінські інформаційні системи», «Управління потенціалом підприємства».

Компетентності

Здатність розв'язувати складні завдання і проблеми у сфері економіки підприємства, підприємництва та торгівлі або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій за невизначених умов і вимог.

ЗК 6. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

Програмні результати навчання

ПР04. Застосовувати бізнес-комунікації для підтримки взаємодії з представниками різних професійних груп.

ПР05. Вміти професійно, в повному обсязі й з творчою самореалізацією, виконувати поставлені завдання у сфері підприємництва та торгівлі.

ПР09. Розробляти і приймати рішення, спрямовані на забезпечення ефективності діяльності суб'єктів господарювання у сфері підприємницької, торговельної діяльності.

ПР11. Впроваджувати інноваційні проекти з метою створення умов для ефективного функціонування та розвитку підприємницьких, торговельних структур.

ПР22. Володіння навичками оптимізації бізнес-процесів на підприємстві.

Структура та зміст освітнього компонента

Змістовний модуль 1. Основні практичні процедури при складанні бізнес-плану

Тема 1 Бізнес-ідея як основа успішного виходу на ринок

Результати навчання ПР05; ПР09

Кількість годин: лекції – 2,0; практ. – 2,0 Література: 1,2,3,4,5

Сутність бізнес-ідеї, візії та місії. Основні аспекти підрозділу бізнес-плану «Галузь, фірма та її продукція». Виокремлення цільового ринку компанії та вибору її місцезнаходження. Опис продукту (послуги). Оцінка готовності виходу на ринок. Основні клієнти та фактори, що впливають на їхні рішення стосовно придбання продукту (послуги). Маркетинговий план.

Тема 2 Виробничий та організаційний план

Результати навчання ПР04; ПР22

Кількість годин: лекції – 2,0; **практ.** – 2,0 **Література:** 1,2,4,5

Основні цілі та логіка виробничого плану. Структурні елементи виробничого плану. Складові інформації, необхідної для розроблення окремих підрозділів виробничого плану. Критичні фактори виробничого процесу. Мета та цілі розроблення організаційного плану та послідовність етапів його опрацювання. Основні чинники впливу на вибір організаційно-правової форми бізнесу. Принципи визначення потреби підприємства в персоналі та його підбору.

Тема 3 Фінансовий план

Результати навчання ПР05; ПР09

Кількість годин: лекції – 4,0; **практ.** – 4,0 **Література:** 2,3,4,5

Основні цілі та завдання розробки фінансового плану. Послідовність та інструментарій складання плану доходів і видатків. Поняття грошового потоку та принципів його формування. Точка беззбитковості майбутнього бізнесу. Принципи обслуговування та погашення кредиту.

Змістовний модуль 2. Прийняття управлінських рішень при реалізації бізнес-плану

Тема 4 Фінансування інвестиційних проектів

Результати навчання ПР05; ПР11

Кількість годин: лекції – 2,0; **практ.** – 2,0 **Література:** 1,2,3,4

Характеристика інвестиційних ресурсів. Методи фінансування реалізації інвестиційних проектів. Оцінка вартості інвестиційного капіталу. Методи оптимізації джерел фінансування інвестиційних проектів. Визначення потреби у фінансових ресурсах для інвестування.

Тема 5 Оцінка ефективності реалізації бізнес-проекту

Результати навчання ПР09; ПР22

Кількість годин: лекції – 2,0; **практ.** – 2,0 **Література:** 2,3,4,5

Характеристика методів оцінки ефективності інвестицій. Класифікація показників результативності бізнес-планів. Показники чистої поточної вартості, коефіцієнт "вигоди-затрати", внутрішня норма рентабельності. Можливість застосування, економічний зміст, переваги й недоліки. Вплив ставки дисконтування на ефективність інвестицій.

Тема 6 Оцінка ризиків в бізнес-плануванні

Результати навчання ПР09; ПР10

Кількість годин: лекції – 2,0; **практ.** – 2,0 **Література:** 1,3,4,5

Поняття ризику та невизначеності. Класифікація ризиків. Причини виникнення та наслідки інвестиційних ризиків. Показники й критерії оцінки ризиків. Суть та особливості методів аналізу власного ризику

бізнес-плану (аналіз чутливості, метод сценаріїв, метод Монте-Карло). Методи зниження ризиків.

Тема 7 Резюме та представлення бізнес-плану

Результати навчання ПР04; ПР11

Кількість годин: лекції – 2,0; Література: 1,2,3,4

Цілі та завдання резюме бізнес-плану. Основні вимоги до формування резюме. Ключові положення резюме, необхідні для привернення уваги інвесторів. Способи розробки резюме бізнес-плану. Цілі та завдання презентації бізнес-плану. Аспекти бізнес-плану, які необхідно презентувати. Способи підвищення ефективності презентації бізнес-плану.

Форми та методи навчання

Методи навчання: Лекції: інформаційно-ілюстративний та проблемний методи із застосуванням лекції-візуалізації, експрес-опитування. Практичне заняття: усне опитування, навчальна дискусія, обговорення ситуаційних завдань (case study), індивідуальні завдання для вирішення практичних вправ і задач, тестові завдання. Самостійна робота: конспектування, тезування, анування навчально-методичної літератури, дослідницький метод, розв'язування завдань.

Технології навчання: навчальні посібники, монографії, наукові статті, мультимедійна презентація, лекція-візуалізація, друкований роздатковий матеріал.

Порядок оцінювання програмних результатів навчання/ результатів навчання

Оцінювання знань здобувачів проводиться відповідно до «Системи оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти (семестровий поточний та підсумковий контроль) зі змінами та доповненнями» (<http://ep3.nuwm.edu.ua/21123/>). Для оцінювання знань студентів передбачається проведення поточного та підсумкового контролю знань за ЄКТС.

Розподіл обов'язкових балів, що присвоюються студентам

Поточне тестування та самостійна робота							Підсумковий тест		Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	МК1	МК2	100
8	8	10	8	8	8	10	20	20	

Критерії оцінювання встановлюються окремо до кожного навчального завдання.

Модульні контролі за кожним змістовим модулем проводяться у тестовій формі на платформі <https://exam.nuwm.edu.ua/> відповідно до графіка навчального процесу.

Результати складання модульних контролів можуть зараховуватись як підсумковий контроль.

Якщо здобувач із можливих 60 балів поточної складової оцінювання та 40 балів модульної або підсумкової складової оцінювання впродовж семестру набрав певну кількість балів (не менше 60) і такий результат його задовольняє, то набрана сума балів і є

підсумковим результатом успішного вивчення дисципліни. Якщо здобувача не задовольняє набрана кількість балів, то він може скласти підсумковий контроль під час екзаменаційної сесії (у межах 40 балів), при цьому бали модульних контролів скасовуються. Здобувач вищої освіти має право взагалі не складати модульні контролі впродовж семестру, а складати лише підсумковий контроль.

Студенти можуть отримати додаткові бали за самостійно виконане наукове дослідження з проблематики дисципліни, здобуті сертифікати в межах неформальної та інформальної освіти, пропозиції з удосконалення змісту, наповнення та методики викладання навчальної дисципліни.

Рекомендована література (основна, допоміжна)

1. Генеруй бізнес-ідею. Посібник для підприємця. / Міжнародна організація праці. Навчальні матеріали в рамках проєкту МОП «Інклюзивний ринок праці для створення робочих місць в Україні. 2015. 65 с. 2
2. Подлевський А. А. Конспект лекцій з навчальної дисципліни «Бізнес-план: просто про складне» для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівнів усіх освітньо-професійних програм спеціальностей НУВГП денної і заочної форм навчання 29 [Електронне видання] / Подлевський А. А. Рівне : НУВГП, 2021. 57 с.
3. Прикладна економіка в бізнес-адмініструванні та підприємстві : навч. посібник / Ю. В. Красовська, О. Ю. Лесняк, О. М. Подлевська та ін. – Рівне : НУВГП, 2020. – 317 с.
4. Розпочни свій бізнес : навчальний посібник для потенційних підприємців і підприємців-початківців / Міжнародна організація праці. Навчальні матеріали в рамках проєкту МОП «Інклюзивний ринок праці для створення робочих місць в Україні. 2015. 116 с.
5. Савіна Н. Б., Костюкевич А. М. Підприємництво і бізнеспланування : навч. посіб. Рівне : НУВГП, 2011. 191 с.

Інформаційні ресурси в Інтернет

1. Господарський Кодекс України від 16.01.2003, № 436-IV : Редакція від 19.01.2012. URL:<http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws>
2. Класифікатор видів економічної діяльності (КВЕД) ДК 009:2005, ДК 009:2010. URL: <http://search.ligazakon.ua>
3. Класифікатор організаційно-правових форм господарювання ДК 002:2004.. URL: <http://search.ligazakon.ua>
4. Податковий кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI (Редакція станом на 03.02.2013. URL:<http://zakon.rada.gov.ua/go/2755-VI>

5. Про вищу освіту. Закон України № 1556-VII від 01.07.2014
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>

6. Про освіту: Закон України від 05.09.2017 № 2145-VIII. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>.

7. Про інвестиційну діяльність (із змінами) : Закон України від 18.09.1991 № 1560-XII (Редакція станом на 06.12.2012.
URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/>

Поєднання навчання та досліджень

Студенти мають можливість додатково отримати бали за виконання індивідуальних завдань дослідницького характеру, а також можуть бути долучені до написання та опублікування наукових статей з тематики курсу.

В освітньому процесі використовуються наукові досягнення викладача курсу, зокрема такі, як статті, в т.ч. у виданнях, що включені до наукометричних баз Scopus і Web of Science.

ПОЛІТИКИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

Перелік соціальних, «м'яких» навичок (soft skills)

Індивідуальні: аналітичні навички, формування власної думки, властивість приймати рішення та вирішувати проблеми; вміння чітко ставити завдання і формулювати цілі.

Комунікативні: логічно та фахово обґрунтовувати свою позицію.

Управлінські: здатність до комплексного вирішення проблем та ефективного прийняття рішень

Дедлайни та перескладання

Ліквідація академічної заборгованості здійснюється згідно «Порядку ліквідації академічних заборгованостей у НУВГП», <http://er3.nuwm.edu.ua/4273/>. Згідно цього документу і реалізується право студента на повторне вивчення дисципліни чи повторне навчання на курсі.

Перездача модульних контролів здійснюється згідно <http://nuwm.edu.ua/struktorni-pidrozdzili/navch-nauk-tsentr-nezaleznoho-otsiniuvannia-znan/dokumenty>.

Оголошення стосовно дедлайнів здачі та перездачі оприлюднюються на сторінці MOODLE <https://exam.nuwm.edu.ua/>

Неформальна та інформальна освіта

Студенти мають право на перезарахування результатів навчання набутих у неформальній та інформальній освіті згідно відповідного положення <http://er3.nuwm.edu.ua/18660/>. Студенти можуть самостійно на платформах онлайн-освіти (Prometheus, Coursera, edEx, edEra, FutureLearn та інших) шляхом участі у короткострокових навчальних програмах і проєктах (з видачею сертифіката) опановувати навчальний матеріал, який за змістом дозволяє набути очікувані навчальні результати навчальної дисципліни.

Правила академічної доброчесності

Документи стосовно академічної доброчесності (про плагіат, порядок здачі курсових робіт, кодекс честі студентів, документи

Національного агентства стосовно доброчесності) наведені на сторінці **ЯКІСТЬ ОСВІТИ** сайту **НУВГП** - <http://nuwm.edu.ua/sp/akademichnadobrochesnistj>

Вимоги до відвідування

Пропущенні заняття з навчальної дисципліни відпрацьовуються шляхом самостійного виконання завдань відповідно до методичних рекомендацій. Завдання розміщені на навчальній платформі Moodle. Здобувач може звернутись безпосередньо до викладача з приводу отримання індивідуальних завдань або з використанням зазначених засобів комунікації.

Мобільні телефони та ноутбуки можуть вільно використовуватись здобувачами на заняттях для виконання практичних і ситуаційних завдань, роботи із статистичними даними. Студент має право оформити індивідуальний графік навчання згідно відповідного положення <http://ep3.nuwm.edu.ua/6226/>

Автор
Директор ННІЕМ

Наталія КОВШУН

Затверджено

Проректор з науково-педагогічної та навчальної роботи

Валерій СОРОКА

документ підписаний КЕП
Номер документа СИЛ №1376 від [sDateTime_SignWriteAgree_Last]
Підписувач Сорока Валерій Степанович
Підписувач (дані КЕП): [oSignECPsSigner_Sert]
Сертифікат 58E2D9E7F900307B04000000807E2D0054327D00